

Bryssel den 8 mars 2018
(OR. en)

6928/18

Interinstitutionellt ärende:
2017/0356 (NLE)

SCH-EVAL 61
MIGR 33
COMIX 117

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
av den:	8 mars 2018
till:	Delegationerna
Föreg. dok. nr:	6404/18
Ärende:	Rådets genomförandebeslut om fastställande av en rekommendation om åtgärder för att avhjälpa de brister som konstaterats vid 2017 års utvärdering av Islands tillämpning av Schengenregelverket i fråga om återvändande

För delegationerna bifogas rådets genomförandebeslut om fastställande av en rekommendation om åtgärder för att avhjälpa de brister som konstaterats vid 2017 års utvärdering av Islands tillämpning av Schengenregelverket i fråga om återvändande, som antogs av rådet vid dess möte den 8 mars 2018.

I enlighet med artikel 15.3 i rådets förordning (EU) nr 1053/2013 av den 7 oktober 2013 kommer denna rekommendation att översändas till Europaparlamentet och de nationella parlamenten.

Rådets genomförandebeslut om fastställande av en

REKOMMENDATION

om åtgärder för att avhjälpa de brister som konstaterats vid 2017 års utvärdering av Islands tillämpning av Schengenregelverket i fråga om återvändande

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av rådets förordning (EU) nr 1053/2013 av den 7 oktober 2013 om inrättande av en utvärderings- och övervakningsmekanism för kontroll av tillämpningen av Schengenregelverket och om upphävande av verkställande kommitténs beslut av den 16 september 1998 om inrättande av Ständiga kommittén för genomförande av Schengenkonventionen¹, särskilt artikel 15,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

- (1) Syftet med detta beslut är att rekommendera åtgärder som Island bör vidta för att avhjälpa de brister som konstaterades under 2017 års Schengenutvärdering i fråga om återvändande. Efter utvärderingen antogs genom kommissionens genomförandebeslut C(2017) 5136 en rapport som innehåller resultat och bedömningar samt en redogörelse för bästa praxis och brister som konstaterades.

¹ EUT L 295, 6.11.2013, s. 27.

- (2) Möjligheten att en tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i landet och som inte återvänder frivilligt hålls ansvarig för kostnaderna för påtvingat avlägsnande tillsammans med möjligheten att förhindra att den berörda personen beviljas laglig vistelse i Island så länge dessa kostnader inte har erlagts och den praktiska tillämpningen av dessa möjligheter kan fungera som ett incitament för migranter att välja frivilligt återvändande. Därför bör det betraktas som god praxis.
- (3) För att säkerställa efterlevnad av Schengenregelverket om återvändande, framför allt av de normer och förfaranden som fastställs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/115/EG², bör prioritet ges åt genomförandet av rekommendationerna 1–7 och 9.
- (4) Alla nödvändiga åtgärder bör vidtas för ett effektivt och proportionerligt återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i landet.
- (5) Detta beslut bör överlämnas till Europaparlamentet och medlemsstaternas parlament. Inom tre månader från beslutets antagande bör Island i enlighet med artikel 16.1 i förordning (EU) nr 1053/2013 utarbeta en handlingsplan som omfattar samtliga rekommendationer för hur de brister som har konstaterats i utvärderingsrapporten ska avhjälpas och lägga fram den för kommissionen och rådet.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS

att Republiken Island bör göra följande:

1. Helt anpassa de relevanta bestämmelserna om kriminalisering av olaglig vistelse i Island till domstolens tolkning av direktiv 2008/115/EG³.
2. Säkerställa att varje beslut från de isländska myndigheterna enligt vilket en tredjelandsmedborgares vistelse är olaglig och som ålägger eller fastställer en skyldighet att återvända såväl i lagstiftningen som i praktiken betraktas som ett beslut om återvändande i den mening som avses i direktiv 2008/115/EG.

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/115/EG av den 16 december 2008 om gemensamma normer och förfaranden för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna (EUT L 348, 24.12.2008, s. 98).

³ Se till exempel El Dridi, mål C-61/11.

3. Säkerställa att rättsmedel är tillgängliga från och med det att ett beslut om återvändande utfärdas och att denna möjlighet anges i beslutet.
4. Vid behov säkerställa tillgång till språklig hjälp i enlighet med kraven i direktiv 2008/115/EG.
5. Säkerställa att förlängningen av fristen för frivillig avresa grundas på en individuell bedömning i enlighet med kraven i artikel 7.2 i direktiv 2008/115/EG.
6. Säkerställa att beslut om återvändande som inte beviljar en frist för frivillig avresa som praxis systematiskt åtföljs av ett inreseförbud i enlighet med kraven i artikel 11.1 a i direktiv 2008/115/EG.
7. I alla beslut om återvändande informera om att tredjelandsmedborgaren måste lämna hela unionens territorium och hela Schengenområdet för att följa beslutet om återvändande och därigenom säkerställa att innehållet i besluten om återvändande stämmer överens med definitionerna av återvändande i artikel 3.3 i direktiv 2008/115/EG.
8. Säkerställa att beslut om återvändande och, i tillämpliga fall, inreseförbud kan utfärdas till tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i landet och som upptäcks under utresekontroller vid den yttre gränsen, efter en individuell bedömning och i enlighet med proportionalitetsprincipen.
9. Ändra den rättsliga ramen för att säkerställa att ett inreseförbud på mer än fem år endast kan utfärdas när en tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i landet utgör ett allvarligt hot mot allmän ordning, allmän säkerhet eller nationell säkerhet, på grundval av en individuell bedömning av varje fall och i enlighet med proportionalitetsprincipen.
10. Samla in och tillhandahålla tillförlitliga data och statistiska uppgifter om återvändande för att säkerställa en adekvat bild och möjliggöra en välgrundad bedömning av det faktiska genomförandet av regelverket om återvändande i Island.

11. Ändra den relevanta nationella lagstiftningen så att man kan hålla en tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i landet i förvar inför avlägsnande och anpassa praxis därefter, däribland när mindre ingripande åtgärder redan har övervägts vid utvärderingen av de särskilda omständigheterna i varje fall men inte vidtagits eftersom det ansågs att de inte var verkningsfulla.
12. I enlighet med kraven i artikel 16.1 i direktiv 2008/115/EG säkerställa tillräcklig förvarskapacitet för tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i landet i väntan på avlägsnande närhelst behov uppstår.
13. Säkerställa fullständig och systematisk separation av återvändande personer från vanliga interner.
14. Tillhandahålla särskild utbildning till de anställda vid kriminalvårdsmyndigheten som ansvarar för förvar av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i landet i väntan på avlägsnande.
15. Formalisera övervakningsorganets rättsliga ställning, finansiering och uppgift samt fastställa en ram för ett rapporteringssystem och genomföra det.
16. Möjliggöra adekvata finansiella medel för att säkerställa att systemet för stöd vid självmant återvändande är hållbart.
17. Överväga att förstärka detta system genom att erbjuda särskilda målgrupper en rad möjligheter till stöd vid självmant återvändande. Därför bör de isländska myndigheterna även överväga att delta i EU-finansierade program för återvändande.

Utfärdat i Bryssel den

På rådets vägnar

Ordförande